

แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร
GUIDELINES FOR PROMOTING DIGITAL LEADERSHIP OF SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER BANG SUE DISTRICT OFFICE BANGKOK

¹สุพิชชา ปานรัตน์ และ ²ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์

¹Supitcha Panrat and ²Laddawan Petchroj

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, ประเทศไทย

Rajapruek University, Thailand

¹Supitcha_p@gmail.com

Received: May 29, 2023; Revised : July 25, 2023; Accepted: August 22, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และเพื่อศึกษาหาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบความแตกต่างรายคู่แบบ LSD และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกระตุ้นการเรียนรู้ รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านการสร้างโอกาสวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานครด้านการปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศอย่างมืออาชีพ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการสร้างภาพลักษณ์ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และด้านการสื่อสารดิจิทัลและสภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากโดยค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศอย่างมืออาชีพ รองลงมาตามลำดับคือ ด้านการกระตุ้นการเรียนรู้ ด้านการปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ด้านการสร้างโอกาสวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร ด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการสร้างภาพลักษณ์ และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน 2) ผลการเปรียบเทียบพบว่าสภาพปัจจุบันและ

¹ นิสิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

² รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

สภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และ 3) แนวทางในการส่งเสริม ควรใช้เทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง พัฒนาความเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูอย่างมืออาชีพ สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน พัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียน ใช้ประโยชน์จากเครื่องมือสื่อสังคมออนไลน์ในการสร้างภาพลักษณ์ หาแนวทางในการปรับปรุงทรัพยากรและการพัฒนาวิชาชีพในด้านดิจิทัล

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำดิจิทัล บริบทของบางข้อ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์

Abstract

The objective of this research was to study and compare current and desirable conditions and to find ways to promote digital leadership among school administrators. Examples include administrators and teachers. The research instruments were questionnaires and interviews. Statistics used to analyze data include: Frequency distribution, percentage, mean, standard deviation T-test One-way analysis of variance, LSD dual differential testing and content analysis The results of the research showed that 1) the current state as a whole and in terms of the highest average is the stimulation of learning, followed by the creation of cultural opportunities in Bangkok in terms of adjusting the vision of the environment and learning resources. Professional Excellence Development Public Relations Image Building Community Engagement Digital communication and desirable conditions in the overall and individual areas were at a high level, with the highest average being professional excellence development, followed by learning stimulation, environmental vision adjustment, and learning resources. Creating Cultural Opportunities in Bangkok Digital communication, public relations, image building, and community engagement 2) The results showed that there was a difference between current and desirable conditions as a whole. and 3) guidelines for promotion: Technology and social media should be used to provide information to stakeholders. Develop professional school administrators and teachers Build a learning network for community participation in operations and develop learning resources to develop students' skills. Take advantage of social media tools to build your image. Find ways to improve resources and professional development in the digital space.

Keywords: Digital Leadership, The context of Sue Current condition Desirable condition

บทนำ

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน เช่น ด้านเศรษฐกิจและสังคม จนนำไปสู่การปรับตัวให้เกิดการแข่งขันท่ามกลางกระแสของโลกาภิวัตน์ ซึ่งในประเทศไทยนั้นก็ได้มีการให้ความสำคัญกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันไม่ว่าจะเป็นในระดับองค์กรหรือระดับประเทศชาติ โดยให้มีการกำหนดนโยบายให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีเพื่อนำพาประเทศไปสู่การเป็นผู้นำดิจิทัลอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารในยุคโลกาภิวัตน์จำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องเน้นการบูรณาการเทคโนโลยีในการบริหารจัดการและการใช้แรงจูงใจต่อบุคลากรให้ร่วมมือร่วมใจกันในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีความสุข การสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เป็นมิตรจะสนับสนุนงานให้ประสบความสำเร็จ (สมชาย เทพแสง, 2547) มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำที่มีลักษณะเฉพาะหลายอย่างที่จะนำพาองค์กรไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพื่อให้ได้นวัตกรรมสิ่งใหม่ๆ ที่ให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาและสามารถนำมาพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลกเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลา ซึ่งผู้นำนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องที่จะพัฒนาและเป็นแรงผลักดันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาได้นั้นก็คือผู้บริหาร การบริหารงานจะเป็นผลมาจากตัวแปรหลายประการ ภาวะผู้นำนั้นเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพในการบริหารงานในองค์กร

ภาวะผู้นำดิจิทัลเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะส่งเสริมให้การบริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จ ซึ่งต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะทางเทคนิคที่ใช้เทคโนโลยีมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานในสถานศึกษา นำหลักการการมีส่วนร่วมของคนในสถานศึกษาให้บุคลากรร่วมมือร่วมใจในการทำงาน สนับสนุนทรัพยากรดิจิทัลที่ส่งเสริมครูและบุคลากรให้นำเทคโนโลยีมาบูรณาการในการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2559) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารให้เหมาะสมเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่าแท้จริง การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจของระบบสถานศึกษา การจัดการนำเทคโนโลยีสู่สถานศึกษาการบูรณาการเทคโนโลยีเข้าสู่ห้องเรียน และตลอดจนการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของสถานศึกษา เพื่อเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมซึ่งคือเป้าหมายสูงสุดของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562) การเป็นผู้นำยุคดิจิทัลที่ดีจะต้องมีภาวะผู้นำที่สามารถนำพาองค์กรให้ดำรงอยู่และแข่งขันกับองค์กรอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องมีภาวะผู้นำซึ่งเป็นความสามารถเฉพาะด้านอิทธิพลต่อผู้คนอื่นหรือกลุ่มคน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยใช้กระบวนการต่างๆ ผ่านการถ่ายทอดแนวคิดเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย (วาสิกา รักยินดี และพิชญภา ยืนยาว, 2562) กรุงเทพมหานครได้

จัดทำแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2556-2575) ซึ่งขณะนี้อยู่ในช่วงของการใช้แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะที่ 2 (พ.ศ.2561-2565) โดยในปีพ.ศ. 2565 จะเป็นปีงบประมาณสุดท้ายของการดำเนินงานตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร โดยแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี ระยะที่ 2 (พ.ศ.2561-2565) ได้นำแผนวิสัยทัศน์ของประชาชนเพื่อการพัฒนากรุงเทพมหานคร มากำหนดเป็นกรอบในการปรับปรุงบริการสาธารณะต่างๆ กำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการได้รับการพัฒนาและแก้ไข ตลอดจนจัดลำดับความสำคัญในการลงทุนพัฒนาเมืองในระยะยาว เพื่อให้เมืองกรุงเทพฯก้าวสู่การเป็น “มหานครแห่งเอเชีย” ในปีพ.ศ. 2575 โดยประกอบด้วย 7 ด้าน และมีด้าน ที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานการศึกษาทั้งสิ้น จำนวน 3 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 มหานครปลอดภัย มิติที่ 1.1 ปลอดภัย เป้าหมายที่ 1.1.3 กรุงเทพมหานครมีคุณภาพอากาศอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน มิติที่ 1.5 ปลอดภัยจากอาหารปลอดภัย เป้าหมายที่ 1.5.6 คนกรุงเทพฯ มีวิถีชีวิตแบบ Active Living Lifestyle ด้านที่ 3 มหานครสำหรับทุกคน มิติที่ 3.2 การศึกษาสำหรับทุกคน เป้าหมายที่ 3.2.1 การกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมและเสมอภาค เป้าหมายที่ 3.2.2 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านที่ 7 การบริหารจัดการเมืองมหานคร มิติที่ 7.3 เทคโนโลยีสารสนเทศ เป้าหมายที่ 7.3.1 กรุงเทพมหานครให้บริการประชาชนด้วยความสะดวกรวดเร็ว ถูกต้องและโปร่งใส โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่ทันสมัย (SMART SERVICE) เพื่อสนับสนุนนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) และมีการบริหารจัดการเมือง (กรุงเทพมหานคร) ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (SMART CITY) (แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2565 สำนักงานการศึกษา, 29) ในการพัฒนานักเรียนสู่การเป็นพลเมืองโลก (global citizen) จำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เท่าทันเหตุการณ์ต่างๆ โดยเริ่มจากเพิ่มการศึกษาประวัติศาสตร์และประเด็นสังคมต่างๆ ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อทำความเข้าใจการพัฒนาทักษะความรู้ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกยุคใหม่ เช่น การใช้เทคโนโลยี ยกระดับห้องแล็บคอมพิวเตอร์ทุกโรงเรียนให้ทันสมัยและเพียงพอพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนด้วยแนวคิด ‘โรงเรียนแห่งการเรียนรู้’ (Learning School) มี Wi-Fi รองรับการสอนผ่านสื่อการเรียนการสอนออนไลน์และการสืบค้นข้อมูล จัดหาแท็บเล็ตให้นักเรียนใช้โดยเฉพาะในช่วงการ study from home ดูแลนักเรียนที่หลุดจากระบบการศึกษาและป้องกันกลุ่มเสี่ยงหลุดออกจากระบบ ลดภาระงานเอกสารด้วยเทคโนโลยี เพิ่มครูผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ช่วยครูสำหรับวิชาเฉพาะทาง เช่น ภาษา เทคโนโลยี จากนโยบาย 9 มิติ ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (www.chadchart.com) และคุณลักษณะผู้เรียนจึงเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการศึกษา ได้แก่ ทักษะเรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการสร้างนวัตกรรม การเรียนรู้ดิจิทัล ทักษะการสื่อสาร ความรับผิดชอบและจิตสำนึกต่อสังคม (จิตมา วรณศรี, 24)

เทคโนโลยีดิจิทัลในปัจจุบันได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและวิถีชีวิตของพลเมือง การพัฒนาศักยภาพของคนทุกช่วงวัยและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ จึงเป็นประเด็นที่ต้องพัฒนาให้คนไทยสามารถเรียนรู้และพัฒนาทักษะในโลกที่เปลี่ยนแปลงจากอิทธิพลของเทคโนโลยีดิจิทัล (DQ Institute : 2020) ปัจจุบันมีปัจจัยที่ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการ

พัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร ทั้งปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน อาทิเช่น ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามภารกิจมากกว่าการพัฒนาทักษะดิจิทัล การจัดหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะและความรู้ด้านดิจิทัลต่อกลุ่มภารกิจไม่เพียงพอดังข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร ความไม่พร้อมของเครื่องมือ อุปกรณ์ทางคอมพิวเตอร์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่สามารถนำมาสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาระบบการแลกเปลี่ยนความรู้ผ่านระบบ Online เพิ่มขึ้น และขาดการสนับสนุน ส่งเสริมให้มีพื้นที่นำเสนอความคิดสร้างสรรค์ด้านนวัตกรรมสำหรับข้าราชการและบุคลากรกรุงเทพมหานคร ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ต้องทำหน้าที่ในการกิจหลักเฉพาะด้าน ทำให้ขาดการเรียนรู้ในการกิจด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นว่าการปฏิบัติภารกิจขาดการบูรณาการและการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันมีน้อย ส่งผลให้การบริการให้คำปรึกษาในการพัฒนาทรัพยากรแก่ผู้อื่นยังขาดความครอบคลุมตามที่ผู้รับบริการต้องการ ทั้งนี้เนื่องจากขาดการนำเอาเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวม (แผนพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร 2564, 16) ซึ่งกระบวนการจัดการศึกษาที่พัฒนาคนให้มีคุณภาพเต็มศักยภาพ เป็นทั้งคนดี คนเก่ง และมีความสุขในโลกยุคปัจจุบันที่เรียกว่า ยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารอย่างหลากหลายเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ จึงจำเป็นต้องใช้แนวคิดและวิธีการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ให้ชุมชนในสังคมมีส่วนร่วมและรับผิดชอบการศึกษาที่เป็นการศึกษาตลอดชีวิต มีการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและสามารถตัดสินใจในการดำเนินการในขอบเขตที่รับผิดชอบ (ธร สุนทรายุทธ 2551) ในบริบทของเขตบางซื่อ เมืองประกอบและสภาพพื้นที่ที่เหมาะสมในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว แหล่งการค้าการลงทุน มีโครงสร้างการบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาในทุกระดับ แหล่งการค้า มีบริษัทชั้นนำในพื้นที่ เช่น บริษัท เอสซีจี จำกัด มหาชน และยังเป็นศูนย์กลางการคมนาคมที่สำคัญ ประกอบด้วย รถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินรถไฟฟ้าสายสีม่วง สถานีรถไฟบางซื่อและการคมนาคมทางเรือ นอกจากนี้ยังมีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์โบราณสถาน ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีแห่งเรือขกพระของท้องถิ่นที่สำคัญ สืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ที่แพร่ระบาด ในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2563-2564 (แผนปฏิบัติราชการสำนักงานเขตบางซื่อ ประจำปีพ.ศ. 2565) ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอน จากการเรียนรู้ในโรงเรียน โรงเรียนสู่การเรียนรู้ในรูปแบบของOn-line การเรียนรู้ผ่านช่องทางหรือแพลตฟอร์มออนไลน์ ซึ่งในชุมชนเขตบางซื่อทุกชุมชนมีการตั้งคณะกรรมการชุมชน โดยมีหน้าที่หลักในการพัฒนาชุมชนและเป็นศูนย์กลางในการช่วยเหลือสมาชิกชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดี ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนให้เข้ามามีบทบาทในการบริหารสถานศึกษา

จากสภาพปัญหาดังกล่าวตัน ผู้วิจัยมีสนใจที่จะศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ตามแนวคิด Eric Sheninger และบริบทของเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 8 ด้าน ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วม

ร่วมของชุมชน 2) การสื่อสารดิจิทัล 3) การประชาสัมพันธ์ 4) การสร้างภาพลักษณ์ 5) การกระตุ้นการเรียนรู้ 6) การพัฒนาสู่ความเป็นเลิศอย่างมืออาชีพ 7) การปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ 8) การสร้างโอกาสวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการวิจัยไปปรับปรุงและพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานครต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างไ
4. เพื่อศึกษาหาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้เป็น การวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา และพัฒนาการดำเนินงาน มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือกลุ่มผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 7 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร จำนวน 137 คน และผู้อำนวยการจำนวน 5 คน

กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารและครูผู้สอน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Kerjcie & Morgan ; อ้างใน ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์และคณะ : 2562) ใช้การสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนของจำนวนผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร แต่ละโรงเรียน จากจำนวน 7 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 คน เลือกผู้บริหารที่สัมภาษณ์จำนวน 5 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยยึดกรอบแนวความคิดการบริหารดังนี้

ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคล ด้านเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน ระดับการศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยยึดกรอบแนวคิดของ Eric Sheninger และบริบทของเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 8 ด้าน ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมของชุมชน 2) การสื่อสารดิจิทัล 3) การประชาสัมพันธ์ 4) การสร้างภาพลักษณ์ 5) การกระตุ้นการเรียนรู้ 6) การพัฒนาสู่ความเป็นเลิศอย่างมืออาชีพ 7) การปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ 8) การสร้างโอกาสวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อการศึกษาแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพส่วนบุคคล ในด้านเพศ ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานครของ Sheninger (2014) เสาหลักของความเป็นผู้นำดิจิทัลและบริบทของเขตบางซื่อ คือ การมีส่วนร่วมของชุมชน การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ การสร้างภาพลักษณ์ การกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศอย่างมืออาชีพ การปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้และการสร้างโอกาสวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร ลักษณะของแบบสอบถามเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมีระดับการปฏิบัติการ 5 ระดับโดยใช้รูปแบบการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน ตามแนวทางของ Likert (1961)

3.2 เครื่องมือแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากผู้ตอบแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบทุกฉบับแล้ววิเคราะห์ค่าสถิติด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทำการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ LSD การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร จากการสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากประชากรในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารและครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ ทั้งหมด 7 โรงเรียน จำนวน 103 คน โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม

(n=103)

ด้าน ที่	ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
		$\bar{X}$	SD.	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	SD.	ระดับ	อันดับ
1	ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	3.61	.61	มาก	7	3.81	.64	มาก	8
2	ด้านการสื่อสารดิจิทัล	3.56	.64	มาก	8	3.86	.68	มาก	6
3	ด้านการประชาสัมพันธ์	3.84	.50	มาก	6	3.82	.70	มาก	7
4	ด้านการสร้างภาพลักษณ์	3.88	.57	มาก	5	3.96	.56	มาก	5
5	ด้านการกระตุ้นการเรียนรู้	4.02	.60	มาก	1	4.10	.61	มาก	2
6	ด้านการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศอย่าง มีอาชีพ	3.89	.56	มาก	4	4.12	.50	มาก	1
7	ด้านการปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้	3.90	.55	มาก	3	4.04	.61	มาก	3
8	ด้านการสร้างโอกาสวัฒนธรรมของ กรุงเทพมหานคร	3.94	.52	มาก	2	3.96	.58	มาก	4
	ภาพรวม	3.83	.56	มาก	-	3.94	.63	มาก	-

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำดิจิทัลตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

(n=103)

ด้าน ที่	ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		t	p-value
		$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
1	ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	3.61	.61	3.81	.64	-3.07**	.00
2	ด้านการสื่อสารดิจิทัล	3.56	.64	3.86	.68	-6.62**	.00
3	ด้านการประชาสัมพันธ์	3.84	.50	3.82	.70	0.38	.71
4	ด้านการสร้างภาพลักษณ์	3.88	.57	3.96	.56	-1.88	.06
5	ด้านการกระตุ้นการเรียนรู้	4.02	.60	4.10	.61	-2.48**	.01

6	ด้านการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศอย่างมืออาชีพ	3.89	.56	4.12	.50	-5.21**	.00
7	ด้านการปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้	3.90	.55	4.04	.61	-2.17*	.03
8	ด้านการสร้างโอกาสวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร	3.94	.52	3.96	.58	-0.42	.67
ภาพรวม		3.83	.56	3.94	.63	-3.56**	.00

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร สภาพปัจจุบันในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการกระตุ้นการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ช่องทางการเรียนรู้มีอยู่อย่างหลากหลาย ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้รวดเร็ว และง่ายกว่ายุคก่อนๆ แต่ในขณะเดียวกันผู้เรียนส่วนใหญ่ยังคงเรียนรู้จากกิจกรรมที่เกิดขึ้นในโรงเรียนแบบเดิมหรือเพียงรูปแบบเดียว ผู้บริหารจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนมุมมองในการเพิ่มแรงกระตุ้นหรือแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนสนใจ และส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการใช้เทคโนโลยีมากขึ้นในการพัฒนาได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับสุภวัช เชาวน์เกษม(2020) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการปรับวิสัยทัศน์เกี่ยวกับพื้นที่การเรียนรู้และสภาพแวดล้อม ด้านการสร้างโอกาส ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการสร้างภาพลักษณ์ ด้านการสื่อสาร และด้านการมีส่วนร่วมของนักเรียน รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านการสร้างโอกาสวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร ด้านการปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศอย่างมืออาชีพด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการสร้างภาพลักษณ์ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและด้านการสื่อสารดิจิทัลตามลำดับ ในส่วนของสภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากโดย ด้านการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศอย่างมืออาชีพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารต้องสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความต้องการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียนจัดหาทรัพยากรในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียนและส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อยกระดับความรู้ความสามารถอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับศิริกาญจน์ ไกรบำรุง (2559) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาครูผู้สอน โรงเรียนเลิงสาг สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31นครราชสีมาพบว่าด้านการฝึกอบรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านเมื่อ

จำแนกเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความคิดเห็นสูงสุดคือ การส่งครูไปอบรมเพื่อพัฒนาตนเองที่จัดโดยหน่วยงานภายในรองคือการจัดฝึกอบรมในเรื่องที่ครูสนใจและความคิดเห็นต่ำสุดคือการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมให้ครูทราบก่อนการดำเนินการตามลำดับ ด้านการศึกษาดูงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อจำแนกเป็นเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นสูงสุดคือมีแผนงาน/โครงการในการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาครู รองคือจัดให้มีการศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่องดีและความคิดเห็นต่ำสุด คือจัดการศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มทักษะทางวิชาชีพตามลำดับ รองลงมาคือ ด้านการกระตุ้นการเรียนรู้ด้านการปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ด้านการสร้างโอกาสวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร ด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการสร้างภาพลักษณ์ และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากในยุคดิจิทัล เป็นยุคที่มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว จึงต้องอาศัยภาวะของผู้นำซึ่งสอดคล้องกับประวิทย์ เจียรสุต (2022) ได้ศึกษา สภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า (1) สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ลำดับความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านทักษะการมีวิสัยทัศน์ และด้านทักษะการแก้ปัญหาตามลำดับ และ (3) แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารควรนำความรู้ประสบการณ์เดิมมาประยุกต์ใช้เพื่อสนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้จัดหาวัตกรรมเพื่อยกผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้สูงขึ้นและมีการพัฒนากระบวนการทำงานระบบงานในองค์กรโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

3. การการเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูจำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน ระดับการศึกษา จำแนกตามเพศในภาพรวมแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะมุมมองของความเป็นผู้นำดิจิทัลและความต้องการในใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของเพศชายและเพศหญิงไม่เท่ากันซึ่งสอดคล้องกับเฉลิมพล วงศ์พระลับ(2021) ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาใน สังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบสถานภาพทางเพศ ระหว่าง เพศชาย กับเพศหญิงภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 รายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาวิชาชีพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ส่วนตำแหน่งในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ ผู้บริหารและครู อาจจะมีความต้องการผู้นำที่มีภาวะดิจิทัลในยุคปัจจุบันเหมือนกัน ส่วนประสบการณ์ในการทำงาน

ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 11-15 ปี อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี ส่วนใหญ่เป็นครูบรรจุใหม่และอาจจะยังเห็นความสำคัญของภาวะผู้นำดิจิทัล กลุ่มของ 5-10 ปี ค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 11-15 ปี อาจเป็นเพราะกลุ่มของ 5-10 ปี อยู่ในช่วงที่ต้องมีการพัฒนาวิทยฐานะ อาจจะไม่ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลและ 11-15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มของประสบการณ์ทำงานมากกว่า 15 ปี ประสบการณ์ทำงานมากกว่า 15 ปี ผ่านผู้มาหลายคนและส่วนใหญ่ใกล้เกษียณอายุราชการ จึงไม่สนใจผู้นำดิจิทัลซึ่งสอดคล้องกับทศพล สุวรรณราช(2563) เรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกัน และส่วนระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องจากภรณ์ ลักษณะดี (2565) เรื่อง ภาวะผู้นำการดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1

4. แนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบาง ชื่อ กรุงเทพมหานคร จากผลการเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางชื่อ กรุงเทพมหานคร แต่ละด้านที่มีค่าความแตกต่างสูงสุดตามลำดับมาเป็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ ซึ่งมีผลการวิจัยดังนี้

4.1 ด้านการสื่อสารดิจิทัล คือ ใช้เทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยสามารถรายงานการดำเนินงานต่างๆ ผ่านช่องทางในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการสื่อสารกับสาธารณชนด้วยกลยุทธ์การดำเนินงานที่เรียบง่าย ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ข้อมูลข่าวสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องและตอบสนองความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในยุคดิจิทัลได้อย่างรวดเร็ว

4.2 ด้านการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศอย่างมืออาชีพ คือ ส่งเสริมให้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการประชุมร่วมกับนักวิชาการ เพื่อพัฒนาความเป็นครูและผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความต้องการด้านการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้เข้าถึงความรู้รับข้อเสนอแนะการเชื่อมต่อกับผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านการศึกษาและ ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งหรือเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ได้รับการปรับปรุงเพื่อการเรียนการสอน และตระหนักถึงวิธีใช้ประโยชน์และใช้เครื่องมือเพื่อติดตามความสนใจการเรียนรู้ของผู้เรียน

4.3 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน คือ ร่วมใช้ความคิดสร้างสรรค์ ในการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษาและร่วมปรึกษาหารือในการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษา ผู้บริหารควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อหาข้อคิดเห็นที่หลากหลายนำไปพัฒนาการดำเนินงานภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

4.4 ด้านการกระตุ้นการเรียนรู้ คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง โดยใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านเครื่องมือดิจิทัล เนื่องจากการสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี

4.5 ด้านการปรับวิสัยทัศน์สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ คือ ร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนในยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ ในการสร้างสถานที่และอาคารเรียนทั้งหมดให้กับการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลมากขึ้น มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะและพลวัตที่ประกอบด้วยช่องว่างในการเรียนรู้ที่เป็นนวัตกรรมและสภาพแวดล้อม

4.6 ด้านการสร้างภาพลักษณ์ คือ ใช้สื่อสังคมออนไลน์นำเสนอกิจกรรม รางวัลผลงานและความสำเร็จของนักเรียน ผู้บริหารจะต้องสามารถใช้ประโยชน์จากเครื่องมือสื่อสังคมออนไลน์ในการสร้างภาพลักษณ์ ที่เน้นมุมมองด้านบวกของวัฒนธรรมในสถานศึกษา เพิ่มความภาคภูมิใจให้กับชุมชนและช่วยดึงดูดหรือรักษาความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง

4.7 ด้านการสร้างโอกาสวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร คือ นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงวัฒนธรรมของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรหาแนวทางในการปรับปรุงทรัพยากรและการพัฒนาวิชาชีพ ทั้งทางด้านดิจิทัลใช้ประโยชน์จากการเชื่อมต่อผ่านเทคโนโลยีและเพิ่มโอกาสในการปรับปรุงในหลายๆ ด้านของวัฒนธรรมของสถานศึกษา

4.8 ด้านการประชาสัมพันธ์ คือ ใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อให้ครู นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถกำหนดรูปแบบในการประชาสัมพันธ์เชิงบวก โดยใช้เครื่องมือสื่อสังคมออนไลน์ และผู้บริหาร ควรสร้างเครื่องมือหรือช่องทางที่ทำให้ ครู ผู้เรียนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีโอกาสแบ่งปันเรื่องราวในเชิงบวกที่เกี่ยวกับสถานศึกษาด้วย

เอกสารอ้างอิง

- จิตติมา วรณศิริ. (2563). *นวัตกรรมสู่การพัฒนาสถานศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์
- เฉลิมพล วงศ์พระลับ. (2021). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21* ของสถานศึกษาในสังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยตะวันออกเฉียงเหนือ
- ทศพล สุวรรณราช. (2564). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรี.วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 7 (3), 160- 177.
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). *การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป : ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : บริษัท เนติกุลการพิมพ์ จำกัด .
- ประวิชญ์ เจียรสุคนธ์. (2022). *สภาพความต้องการจำเป็น และแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1* บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยนครพนม

- รจากรณ ทัศนะดี. (2565). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขต บ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกริก*
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ. (2562). *สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิคการใช้ spss ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญติ่มนังการพิมพ์.*
- ศิริกาญจน์ ไกรบำรุง. (2559). *บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาครูผู้สอนโรงเรียนเลิงสา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 นครราชสีมา บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยนครราชสีมา*
- วาสิกา รักยินดี และพิชญภา ยืนยาว. (2562). *รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้สถานศึกษาแห่งนวัตกรรม. การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ครั้งที่ 11 (11-12 กรกฎาคม 2562 หน้า 1661-1670). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.*
- สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานครดำเนินการจัดทำแผนการพัฒนากักขะด้านดิจิทัล ของข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร. (2564). *แผนพัฒนากักขะ ด้านดิจิทัลของข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร 2564. สืบค้น เมื่อ 3 กรกฎาคม 2565, จาก*
<https://webportal.bangkok.go.th/upload/user/00000112/News/Plan%202564/Digital%20plan%2023-7-64.pdf>
- สำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร. *แผนปฏิบัติราชการสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ประจำปีพ.ศ.2565. สืบค้นเมื่อ 3 กรกฎาคม 2565 จาก*
https://webportal.bangkok.go.th/public/user_files_editor/
- สุกัญญา แซ่มซอย. (2562). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สุภาวช เขาวนเกษม. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับ ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2559). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (School Management in Digital Era). บทความออนไลน์ฐานพลังประชารัฐ. สืบค้น 8 กรกฎาคม 2565 จาก*
[http://www.pracharathschool.go.th/skil/detail/52232.](http://www.pracharathschool.go.th/skil/detail/52232)

